

Atskaite par dalību COPA-COGECA darba grupā

Dzīvnieku barība

30.10. 2013., Brisele

Izskatāmie jautājumi:

1. Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par oficiālo kontroli:
 - a. Pašreizējā situācija
 - b. COPA – COGECA lobēšanas aktivitātes
2. Regulas 225/2012 pārskats par dioksīna monitoringu;
3. Labas marķēšanas prakses barības piedevām attiecībā uz produktīvajiem dzīvniekiem: diskusiju iznākums ar SCoFACH (*Eiropas Komisijas Pastāvīgās komitejas Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības uzraudzības komiteja*) un turpmākie pasākumi;
4. Barības higiēna : COPA - COGECA projekts par labu higiēnas praksi primārajā ražošanā - pašreizējās situācijas attīstība un nākamie soļi;
5. Barības materiālu Kataloga iespējamā pārskatīšana: barības ķēdes darba grupu tikšanās un nākošās darbības;
6. Dažādi jautājumi īsumā (PAP`s; „kukaiņu milti”; papildbarību marķēšanas jaunumi; ārstnieciskā barība).

Kopsavilkums un ieteikumi par būtiskākajiem jautājumiem

Kā ziņoja pārstāvis no Eiropas Komisijas (EK), Eiropā kopumā šogad ir vidēji laba graudaugu raža, kas ir augstāka nekā pagājušajā gadā - aptuveni 3 milj.tonnu. Paredzams, ka kukurūzas cenas būs zemākas, nekā kviešu, jo Dienvidamerikā kviešiem ir par 20% augstāka cena nekā iepriekš un Brazīlija pieņēmusi lēmumu audzēt vairāk kukurūzu, nekā soju, kas arī būs par iemeslu augstākai kviešu cenai. Rapšiem ļoti laba, augsta raža. 30% no izaudzētā patērēs biodegvielas ražotāji. Tādējādi prognozēts, ka to pārstrādes produktu pieejamība dzīvnieku barības ražošanai palielināsies.

Bažas rada Mikotoksīnu Forumā (rīkoja DG SANCO 5.un 6.septembrī Briselē) izskanējušais Frans Verstraete (EK) ziņojums par likumdošanas perspektīvām mikotoksīnu (saīsinājumā-MT) kontrolē pārtikai un dzīvnieku barībai. Būtu jāpievērš uzmanība papildus finansiāla sloga neradīšanai, bez pamatotiem pētījumiem par dažādu MT kaitīgo ietekmi uz cilvēku un dzīvnieku veselību. Komisija šobrīd gaida ziņojumus/slēdzienus no EFSA (*Eiropas Pārtikas Drošības iestāde*) par vairāku MT un par MT metabolītu sastopamību un ietekmi (piemēram, zīdaiņu pienā, bērnu sausajās brokastīs). Pieminēti arī dažādie kvalitātes standarti, kas nav harmonizēti ES ar pārējām pasaules valstīm, īpaši šeit pieminot Kanādu kviešu importam uz ES, kas šosezon var izrādīties aktuāli.

COPA-COGECA ir sagatavojusi vēstuli Eiropas Komisijai ar priekšlikumu fokusēties uz jaunu MT diagnostiku, nevis uz problēmu risināšanu (dekontaminācijas pasākumi un prasības marķējumam).

Izskatāmais jautājums: Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par oficiālo kontroli

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

COPA-COGECA ir pret EK priekšlikumu finansējuma sadaļā, atstājot to dalībvalstu nodokļu maksātāju ziņā, piezīmējot par proporcionālu maksājumu sadalīšanu uz visiem operatoriem. Čehijas, Francijas un Latvijas viedokļi bija līdzīgi šajā jautājumā.

Izskatāmais jautājums: Regulas 225/2012 pārskats par dioksīna monitoringu

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Jautājums saistīts ar dioksīna skandālu Vācijā 2011.gadā. Vēl joprojām nav skaidrības par definīcijām, kas ir augu eļļas. Regulu paredzēts aktualizēt 2014.gada martā. Nepieciešams apkopot kontroļu rezultātus, lai var veikt attiecīgās izmaiņas. Katrai dalībvalstij jāiesūta monitoringa kopsavilkums par periodu. Priekšlikums: atcelt dioksīna monitoringu tur, kur tas nav konstatēts. FEDIOL (*Eiropas Augu Eļļu un Proteīnu miltu Federācija*) jāpierāda EK, ka nepastāv risks. Nākošā tikšanās ar Eiropas Komisiju paredzēta janvārī.

Čehija un Francija atzīmēja, ka regulas darbības laikā dioksīns monitoringā nav konstatēts.

Izskatāmais jautājums: Labas marķēšanas prakses barības piedevām attiecībā uz produktīvajiem dzīvniekiem: diskusiju iznākums ar SCoFACH un turpmākie pasākumi

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

DG SANCO ir piekritis veikt izmaiņas. COPA-COGECA sekretārs ir ticies ar vienīgo atbildīgo par dzīvnieku barību pārstāvi EK Mr.Trunku, un ir panākta vienošanās par papildus komentāru iesūtīšanu. Nepieciešamas references koda tulkojumiem. COPA-COGECA mēneša laikā sagatavos priekšlikumu, un tad dalībvalstīm būs iespēja veikt papildinājumus un ierosinājumus iesniegšanai. Nolemts veikt konsultācijas ar bioloģisko (AFOAM) ražotāju organizācijām par šo jautājumu mēneša laikā.

Izskatāmais jautājums: Barības higiēna : COPA - COGECA projekts par labu higiēnas praksi primārajā ražošanā - pašreizējās situācijas attīstība un nākamie soļi

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Jautājums tiek apspriests jau 5 gadus. Būs galīgā versija sadaļā par pārtiku. Nākamnedēļ notiks diskusija ar EK, pēc kuras turpināsies sarunas par dzīvnieku barību. Jaunā versija būs pieejama novembrī. Komentāru no dalībniekiem nebija.

Izskatāmais jautājums: Barības materiālu Kataloga iespējamā pārskatīšana: barības ķēdes darba grupu tikšanās un nākošās darbības

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

Novembrī paredzēta konference par atjaunoto katalogu (Reg.68/2013). Ir problēmas ar

dažiem nosaukumiem. Vairākas substances no 2013.gada oktobra nebūs Katalogā, jo tām ir beidzies reģistrācijas termiņš. Ir priekšlikums iekļaut katalogā vienkārši „meal” (spraukumi), lai atvieglotu to lietošanu barības ražošanai. DG SANCO pieprasa iesniegt pārstrādes palīg līdzekļu sarakstu. Protams, caurskatāmība ir svarīga, bet tā arī rada šajā gadījumā daudz problēmu ar produktu kategorijām un subkategorijām, un rezultātā ar izmaksu paaugstināšanos. Francijas pārstāvis minēja piemēru par kartupeļu lietošanu cūku barībā pirms 10 gadiem. Dalībvalstīm jāiesūta savi priekšlikumi, ja tādi ir.

Dažādi jautājumi īsumā:

1. Šī brīža situācija sarunās par Komisijas Noteikumu atcelšanu barības aizliegumam atsevišķiem audzējamiem dzīvniekiem, kas nav atgremotāji
2. Iespējamā mājas mušu kāpuru lietošana dzīvnieku barībā
3. Papildbarību marķēšana- situācija sarunās ar FEFAC, ENFEMA un FEFANA
4. Ārstnieciskā barība- iespējamā regulējuma pārskatīšana

Diskusijas darba grupā/ citu ES dalībvalstu viedoklis

1. Paredzams, ka ar nākamo gadu pārstrādātais dzīvnieku valsts proteīns (PAP`s) varētu būt pieejams cūku barības ražotājiem. Putnu barībā tas varētu būt atļauts sākot ar 2016.gadu. Problēmas ir ar DNS testēšanas metodēm. Cūku DNS ir salīdzinoši vieglāk testēt, nekā putnu (putnu klasē ir daudz apakšklas un kārtu ar daudzveidīgiem DNS).

Austrijā putnu audzētāji pieprasa ātrāku PAP`s pieejamību, un norāda, ka Lielbritānijā ir veikti ļoti daudz DNS izmeklējumi. Jautājums: kāpēc EK nelieto šos izmeklējumus kā referenci? Lielbritānija un Francija atbalsta ātrāku PAP`s izmantošanu barībā. Problēma šajās valstīs ir sabiedrības attieksme. Norvēģijā PAP`s lietoja ļoti plaši, arī sabiedrība nebija pret, bet problēmas rada ierobežojumi ES teritorijā, kura ir eksporta tirgus. Lašu audzētāji sastapās ar lielām problēmām, lašu barībā PAP`s aizvietojo ar soju (lašiem ir sojas nepanesība).

2. Kukaiņi, sevišķi mušu kāpuri ir proteīna avots putniem un mīldzīvniekiem. Kā mērķsugu beigās iekļāva arī cūkas. „Kukaiņu milti” (Insect meals) šobrīd ir EK darba kārtībā Eiropas projekta „Proteinsect” ietvaros. Drīzumā būs sagatavots EK priekšlikums.

Uzziņai- pasaulē cilvēki uzturā lieto vairāk kā 1900 sugu kukaiņu (pārsvarā Āfrikas un Āzijas reģionos).

3. Februārī būs darba grupas sanāksme kopā ar SCoFACH (*Eiropas Komisijas Pastāvīgās komitejas Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības uzraudzības komiteja*). Sarunām ir labs progress. Dalībvalstīm būs iespēja izteikt savus priekšlikumus. Tos jau tagad var iesniegt COPA-COGECA birojam.

4. Šī gada beigās būs jauna Eiropas Komisijas regula par ārstniecisko barību. Tiks veikta harmonizācija.

Aija Rozenfelde

Paraksts

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

*Eksperta dalība pasākumā organizēta VLT pasākuma "Nozaru ekspertu ziņojumi" ietvaros saskaņā ar LR
Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” noslēgto līgumu
Nr. 2013/15 no 28.01.2013. Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.*